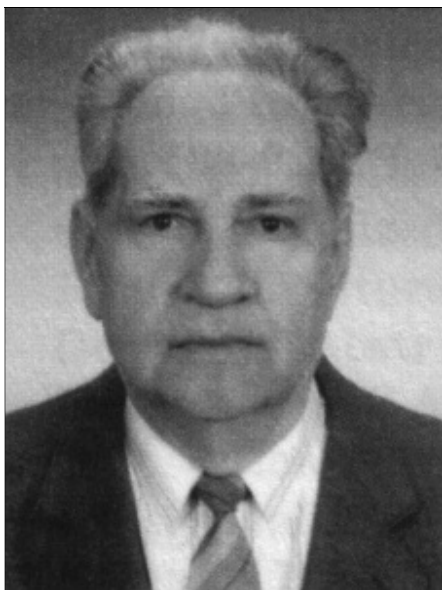

90-річчя члена-кореспондента НАН України В.М. Власенка

16 вересня 2011 р. виповнилось 90 років відомому вченому в галузі хімічної технології, кінетики і каталізу члену-кореспонденту НАН України Василеві Михайловичу Власенку.

В.М. Власенко народився в 1921 р. в с. Яблунька (нині – с.м.т. Буча) на Київщині в селянській родині. У 1938 р. вступив до Київського політехнічного інституту, звідки в жовтні 1941 р. був направлений на навчання у Військову хімічну академію. У вересні 1942 р. закінчив інженерний факультет цього закладу за спеціальністю “Протихімічний захист”. Після півторарічного “стажування” в м. Камишин під час жорстоких сталінградських боїв з листопада 1942 р. до вересня 1943 р. обіймав посаду начальника служби проти-хімічного захисту м. Улан-Уде, у 1943–1946 рр. – м. Сталіно (нині – Донецьк), де водночас читав курс лекцій із санітарно-хімічного захисту. Після демобілізації в 1946 р. повернувся до Київського політехнічного інституту, у 1948 р. здобув спеціальність “Технологія електрохімічних виробництв” і був направлений на Дніпродзержинський азотно-туковий завод у цех виробництва важкої води, де пройшов шлях від інженера до головного технолога виробництва. У 1956 р.

після навчання в аспірантурі Державного інституту азотної промисловості захистив кандидатську дисертацію і до 1958 р. послідовно обіймав посади молодшого і старшого наукового співробітника. Із 1958 р. свою наукову діяльність Василь Михайлович тісно пов’язав з Академією наук УРСР. У 1958–2000 рр. на посадах старшого наукового співробітника і завідувача відділу проводив наукові дослідження, тісно пов’язані з прикладними розробками Інституту фізичної хімії ім. Л.В. Писаржевського АН УРСР. В 1967 р. захистив докторську дисертацію, у 1976 р. був обраний членом-кореспондентом АН УРСР за спеціальністю “Хімічна технологія”. З 2000 р. Василь Михайлович – радник при дирекції Інституту сорбції та проблем ендоекології НАН України.

Учень відомого радянського вченого – академіка Г.К. Борескова – В.М. Власенко створив власну школу і зробив вагомий внесок в науку про каталіз, у хімічну технологію. Василь Михайлович першим у світі сформулював основні принципи нового наукового напрямку – “Екологічний каталіз”, який нині здобув загальносвітове визнання як глобальний засіб позитивного впливу на навколишнє середовище. Під керівництвом В.М. Власенка виконано роботи з удосконалення каталізатора й процесу синтезу метанолу, сформульовано поняття макрокінетичних факторів четвертого роду, створено реактор оригінальної конструкції для гетерогенно-гомогенної реакції окиснення монооксиду вуглецю на нанесених паладієвих каталізаторах. Запропонований Василем Михайловичем метод газового промотування каталітичних реакцій дав змогу перевести процес в автотермічний режим без попереднього нагрівання газової суміші. В.М. Власенко розробив новий безвідходний хлорокси-процес отримання хлорметанів, різні методи очищення газових викидів. Останнім часом ним запропоновано метод нетрадиційного каталізу, що уможливив реалізацію ресурсо- та енергозберігаючих технологій продукуючого та екологічного каталізу. Націленість на конкретний практичний результат завжди було відмінною прикметою вченого. Його наукові дослідження увінчалися написанням фундаментальних праць і масштабним впровадженням отриманих результатів. Роботу “Корінне вдосконалення виробництва важкої води і аміаку” удостоєно Державної премії України в галузі науки і техніки. Розроблений Василем Михайловичем адсорбційно-каталітичний спосіб очищення промислових газів впроваджено на численних підприємствах.

Результати досліджень В.М. Власенка відображено у більш як 300 наукових публікаціях, 50 авторських свідоцтвах і патентах, 7 монографіях. Здобутки вченого гідно оцінені державою. Йому присуджено Державну премію України в галузі науки і техніки (1970), премію ім. Л.В. Писаржевського АН УРСР (1984), премію Ради міністрів СРСР (1990), присвоєно звання заслуженого діяча науки і техніки України (1991), нагороджено орденами “Знак Почета” (1981), “За заслуги” (1997), медаллю “Захиснику Вітчизни” (1999). В.М. Власенко – професіонал світового рівня, людина багатогранна і творча. Серед його учнів понад 25 докторів і кандидатів наук. Він і досі активно працює, нещодавно вийшла з друку його монографія “Экологический катализ”.

Наукова громадськість, колеги, учні, друзі щиро вітають Василя Михайловича з ювілеєм, бажають міцного здоров’я, невичерпної енергії для здійснення подальших творчих задумів.